

16 ΦΕΒ. 2016

Σελίδες απάντησης: 2

Σελίδες συνημμένων:

Σύνολο σελίδων:

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 16/2/2016
Αριθμ. Πρωτ.: 284

Προς:

Βουλή των Ελλήνων

✓ Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου

Τμήμα Ερωτήσεων

ΘΕΜΑ: «Ενίσχυση καπνοπαραγωγών»

ΣΧΕΤ: Η Ερώτηση 2604/22-1-2016

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. **Ιλκάν Αχμέτ**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στον τομέα του καπνού, σημειώνεται ότι από την προηγούμενη δεκαεπενταετία ο εν λόγω τομέας έχει γίνει στόχος κατηγοριών κυρίως από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας (Π.Ο.Υ.) για τις βλαβερές επιπτώσεις που έχει το κάπνισμα στην υγεία του ανθρώπου. Οι περισσότερες χώρες έχουν υπογράψει τη σύμβαση πλαίσιο για τον έλεγχο του καπνίσματος του Π.Ο.Υ. από το 2003. Στη χώρα μας η σύμβαση πλαίσιο έχει εναρμονισθεί από το 2006.

Το Κοινοτικό πλαίσιο (Κ.Α.Π.) που εφαρμόστηκε από την εσοδεία 2006 και μετά για τον τομέα του καπνού και παρά το ότι, σε πρώτη φάση, έδινε στα Κράτη-Μέλη την ευχέρεια να επιλέξουν για χορήγηση, συνδεδεμένη ή μη, ενισχύσεων, η χώρα μας, ομοφώνως, αποφάσισε την επιλογή της αποσυνδεδεμένης ενίσχυσης στον τομέα του καπνού μετά από πρόταση των ενδιαφερόμενων μερών παραγωγών και μεταποιητών.

Από την εσοδεία 2010 η Κ.Α.Π. προέβλεπε πλήρως αποσυνδεδεμένες ενισχύσεις (ενιαία ενίσχυση) με την παρακράτηση ποσοστού 50% της αξίας των δικαιωμάτων και μεταφορά τους από τον πρώτο πυλώνα (ενισχύσεις) στον δεύτερο πυλώνα (μέτρα αγροτικής ανάπτυξης). Κατόπιν αυτών, ξεκίνησε από το 2006 και μετά μια μεγάλη έξοδος των παραγωγών καπνού από τον τομέα και, αφού αποσοβήθηκε η πλήρης κατάρρευση του τομέα του καπνού, αυτός άρχισε να σταθεροποιείται και να ανεβαίνει σταδιακά από την παραγωγή των 20.000 τόνων στους 27.000 τόνους περίπου.

Η εξαίρεση του τομέα από τις συνδεδεμένες ενισχύσεις είναι φυσικό επακόλουθο των προηγηθεισών αναφερόμενων πολιτικών παρά την αντίθεση των Ευρωπαϊκών καπνοπαραγωγικών Κρατών-Μελών.

Επισημαίνεται ότι τα Ανατολικού τύπου καπνά (Μπασμάς και Κατερίνη) με την εξαιρετική ποιότητά τους έχουν κατορθώσει να επιβληθούν παγκοσμίως, βοηθώντας, συγχρόνως, την ελληνική οικονομία λόγω του εξαγωγικού τους χαρακτήρα.

Όσον αφορά στην πρόταση της Κοινοπραξίας Καπνοπαραγωγών Έβρου-Ροδόπης για ενίσχυση των καπνοπαραγωγών από τα συναλλαγματικά διαθέσιμα του Β' πυλώνα, θεωρείται ότι δεν θα τύχει στήριξης και αποδοχής από την Ε.Ε, αφού η φιλοσοφία του Β' πυλώνα είναι η χρηματοδότηση συγκεκριμένων μέτρων αγροτικής ανάπτυξης και όχι απλά ενίσχυση του εισοδήματος των παραγωγών, ενώ είναι δεδομένη η παγκόσμια αλλά και ευρωπαϊκή αντίδραση για τις ενισχύσεις-επιδοτήσεις στους καπνοπαραγωγούς.

Ωστόσο, η ενίσχυση του εισοδήματος των παραγωγών μπορεί να επιτευχθεί μέσω της διαπραγμάτευσης με τις μεταποιητικές επιχειρήσεις που υπογράφουν τα συμβόλαια αγοραπωλησίας με προσανατολισμό τη βελτίωση της ποιότητάς τους (υψηλές ποιοτικές κατηγορίες, προγράμματα ολοκληρωμένης διαχείρισης κ.λπ.).

Όσον αφορά στο Μέτρο 214 των Γεωργοπεριβαλλοντικών Ενισχύσεων, όπως αυτό εγκρίθηκε στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2007-2013, σημειώνεται ότι είχαν συμπεριληφθεί δύο δράσεις για τους πρώην και νυν καπνοπαραγωγούς της χώρας, οι οποίες συνεχίζονται ως ανεπιλημμένες στο πλαίσιο του ΠΑΑ 2014-2020:

➤ Η δράση 1.4 «Αμειψισπορά με ξηρικές καλλιέργειες σε καπνοπαραγωγικές περιοχές» που αποσκοπεί στη μείωση της κατανάλωσης αρδευτικού νερού και της χρήσης χημικών εισροών, καθώς και στον περιορισμό των αερίων του θερμοκηπίου και αφορά πρώην καπνοπαραγωγούς που έχουν, πλέον, αναδιαρθρώσει τις αγροτικές τους εκμεταλλεύσεις. Επιλέξιμα ήταν τα αγροτεμάχια, τα οποία καλλιεργούνταν με αρδευόμενο αραβόσιτο, βαμβάκι και μηδική στις περιοχές παρέμβασης.

➤ Η δράση 2.3(A) «Σύστημα Ολοκληρωμένης Διαχείρισης στην παραγωγή καπνού» που αποσκοπεί στη μείωση των ενεργειακών εισροών (χημικά λιπάσματα-φυτοφάρμακα), τη βελτίωση της οργανικής ουσίας του εδάφους, την εξοικονόμηση νερού και τη βελτίωση της βιοποικιλότητας και αφορά καπνοπαραγωγούς. Επιλέξιμη ήταν η έκταση της εκμετάλλευσης του παραγωγού, η οποία βρισκόταν στις καπνοπαραγωγικές περιοχές και είχε μέγιστο μέγεθος ίσο με την έκταση η οποία καλλιεργήθηκε με καπνό με βάση την τελευταία Αίτηση Ενιαίας Ενίσχυσης (ΑΕΕ) πριν από την ένταξη, προσαυξημένο το πολύ κατά 0,5 Ha.

Όσον αφορά στο Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, σημειώνεται ότι εγκρίθηκε με την αριθ. C(2015) 9170/11.12.2015 Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Μέσω του ΠΑΑ 2014-2020 ενισχύονται, μεταξύ των άλλων, βασικά αγροτικά και αγροδιατροφικά προϊόντα (commodities) που αποτελούν την 1^η ύλη για ένα μεγάλο τμήμα των μεταποιητικών επιχειρήσεων του γεωργικού τομέα. Τα εν λόγω προϊόντα παράγονται σε μεγάλη κλίμακα, κυρίως στις πεδινές αγροτικές περιοχές, και χρησιμοποιούνται-καταναλώνονται ευρέως, κυρίως στην εγχώρια βιομηχανική αγορά (βαμβάκι, καπνός, σιτάρι κ.λπ.). Λόγω της αποδέσμευσης των ενισχύσεων από την παραγωγή, υπάρχουν τάσεις εγκατάλειψης των «βασικών αυτών προϊόντων», με αποτέλεσμα να τίθεται σε κίνδυνο η βιωσιμότητα της βιομηχανίας αγροτικών προϊόντων που στηρίζεται στην παραγωγή τους ως πρώτη ύλη, καθώς, επίσης, και η απασχόληση στις αγροτικές περιοχές. Η στόχευση σε αυτά τα προϊόντα αφορά κυρίως στην εισαγωγή σύγχρονων, φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών, συμβάλλοντας στην οικονομική και περιβαλλοντική βιωσιμότητα των γεωργικών εκμεταλλεύσεων.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του Μέρους 4.2 «Μεταποίηση, Εμπορία και Ανάπτυξη Γεωργικών Προϊόντων», υπάρχει η δράση «Μεταποίηση, εμπορία και ανάπτυξη με τελικό προϊόν εκτός του Παραρτήματος I (μη γεωργικό προϊόν)», στην οποία συμπεριλαμβάνεται ο τομέας του καπνού ως εξής: «Επεξεργασία καπνού για παραγωγή πούρων ή σιγαρίδων». Οι δικαιούχοι της δράσης μπορεί να είναι πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, ενώ δίνεται προτεραιότητα σε επιχειρήσεις που διαθέτουν ιδιωτικά συμφωνητικά με παραγωγούς. Πέραν του ανωτέρω Μέρους, ο τομέας του καπνού συμπεριλαμβάνεται στα περισσότερα Μέτρα του ΠΑΑ, με αποτέλεσμα να είναι δυνατή η ένταξη των καπνοπαραγωγών σε αυτά, εφόσον θα πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις που θα οριστούν στις σχετικές προσκλήσεις.

Πλέον των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι η χορήγηση συνδεδεμένης ενίσχυσης στον καπνό απαγορευόταν εξαρχής από τον Καν. 1307, άρθρο 52, παράγραφος 2, όπου καθορίζονται τα προϊόντα που μπορούν να λαμβάνουν επιπλέον ενισχύσεις. Κατηγορηματικά αρνητική ήταν και η θέση της ΕΕ, όπως και της πλειοψηφίας των Κρατών-Μελών στο στάδιο των συζητήσεων του εν λόγω Κανονισμού.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΣΙΓΑΛΑ ΒΑΜΒΑΚΙΑ

ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΛΑΡΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Ιζάν Αχμέτ